

Nr 464.

Av herr **Hagberg** i Luleå m.fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 260, med förslag till lag angående ändring i lagen den 28 maj 1937 (nr 249) om inskränkningar i rätten att utbekomma allmänna handlingar m. m.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 260 har bland annat en sådan ändring föreslagits av lagen den 28 maj 1937 om inskränkningar i rätten att utbekomma allmänna handlingar, att handling i ärende rörande tillåtelse för aktiebolag enligt 101 § 2 mom. lagen om aktiebolag att i balansräkning redovisa aktier i gemensamma poster kan hemligstämplas för femtio år framåt.

Enligt nu gällande författningar skulle sådan handling kunna undandragas offentligheten under en period av tjugu år, vilken tidrymd av Sveriges industriförbund icke ansetts tillräckligt lång.

Den nu föreslagna ändringen står i skarpaste motsättning till arbetarrörelsens efterkrigsprogram, vilket bland annat kräver offentlig insyn i företagens ekonomi. I punkt 24 fordras sålunda »öppen redovisning av sammanhanget mellan vinster, priser och kostnader». I skrivelse av den 2 maj 1945 har riksdagen begärt utredning rörande en ur samhällets synpunkt önskvärd, förbättrad kunskap om företagens ekonomiska förhållanden, och departementschefen har också framhållit, att denna utredning kan komma att giva anledning till en omprövning av nu framlagda förslag. Att under pågående utredning riksdagen skulle besluta om sådan lagändring, som går stick i stäv mot utredningens syfte, synes oss synnerligen olämpligt. Vi önska i detta sammanhang framhålla, att lagen om inskränkningar i rätten att utbekomma allmänna handlingar även i andra avsnitt strider mot grunderna för ovan anförda punkt i efterkrigsprogrammet, utan att vi i denna motion vilja ingå på en närmare granskning av lagen.

Den tillåtelse, Konungen enligt 101 § 2 mom. lagen om aktiebolag kan giva bolag att redovisa aktier i gemensamma poster och som föranlett det ändringsförslag varom här är fråga, motsvarar väl vissa monopolkapitalisters, men icke något samhälleligt intresse. Nämnade lagrum bör därför bli föremål för omarbetning.

Med stöd av det ovan anförda föreslås,

att riksdagen vid behandling av Kungl. Maj:ts proposition nr 260 måtte besluta bibehålla 20 § lagen om inskränkningar i rätten att utbekomma allmänna handlingar vid dess nuvarande lydelse, samt

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställer om förslag till sådan ändring av 101 § mom. 2 lagen om aktiebolag att tillåtelse icke kan givas bolag att i balansräkningen redovisa aktier i andra bolag utan angivande av bolagens namn samt aktiernas antal och värden.

Stockholm den 20 maj 1947.

H. Hagberg.

Gustav Johansson.

Helmer Holmberg.
